

JÖRGEN NILSSON

Konstnär i Volym, mars 2004

Fem frågor:

1) Du arbetar i skulptur huvudsakligen med människan och den mänskliga kroppen som motiv. Du anknyter till en klassicism som är ganska så ovanlig idag – även om det finns samtida preferenser, utvecklingskritik, ironi – och där hantverket är genomarbetat och slående tydligt. Kan man säga att du arbetar i en klassicistisk tradition från antikens ideala föreställningar om människan och framåt, via ex. Thorvaldsens kroppsliga symbolik till den moderna konsten, Brancusi, Moore, där form, yta, volym spelar viktiga roller, till våra dagars postmodernism som blandar friskt av historiens gömmor? Kort sagt, vad betyder traditionen för dig, i dag?

JN: Konst kommer ur konst.

Jag kan få en kick av Bernini som var verksam i Rom under renässansen, av Gonzales –Torres som var verksam i New York under 1980-90 talet, eller ett litet graffitymåleri från 2004 på busshållplatsen i Själevad. Valet att jobba med människokroppen som form finner också sin förklaring i den representativa skulpturens förmåga att skapa en ”plats” med ett innehåll som alla kan relatera till. Och eftersom jag gjort en del verk i komplicerade offentliga miljöer har denna egenskap blivit en tillgång.

2) Dina arbeten präglas av å ena sidan av allvar och å andra sidan av humor. Det ironiska eller dubbeltydiga syns tydligt i exemplen ”Celline” och ”Pärlemor”. Hur ser du på den aspekten, är det två sidor av samma mynt, är det svårt att vara enbart ”allvarlig” när världen ser ut som den gör, kan humorn eller leendet göra oss mera uppmärksamma? Hur ser du på problemet med ironin, är den inte väl uttjatad efter de senaste femton åren?

JN: Det mångtydiga känns som ett effektivt vapen i kampen mot enfalden. Ironiska verk som intar en von oben attityd och helt exkluderar publiken genom obegripliga åthävor blir ju rätt meningslösa. Jag försöker tillämpa Brechts ”Wehrfremdung”, idéer som innebär att man i sitt berättande håller en viss distans för att aktivera åskådarens eget kritiska tänkande. Sättet att arbeta är ju också avhängigt av det sammanhang man för tillfället arbetar i. Ett torg i Mellansel erbjuder andra förutsättningar än ett galleri i Malmö.

3) Förutom skulptur arbetar du också med måleri. Där tycker jag mig se ett tydligare poetiskt och romantiskt drag. Beror det bara på att måleri är en mera förförisk och ”mjukare” teknik?

JN: En period i mitt liv var jag helt såld på svepande laveringar/hinnor av Alizarin, Scarlett-Lake och Cadmium-red-deep på papper. Innehållet var helt underordnat formen, lusten att använda rött var viktigare än det faktum att det såg ut som tulpaner och det räckte som bevekelsegrund en tid. Målningarna fungerade i början också som en slags psykoterapeutisk moteld mot den rädsla och känsla av förlust jag kände i samband med min fars bortgång.

4) Du har också inom din konstnärliga verksamhet arbetat konst- och kulturpolitiskt, som rådgivare i olika sammanhang i kommun och landsting, KRO, och nu som projektledare för Statens Konstråd. Är samhälls- och kulturkritik viktiga ingredienser i din konstnärliga helhetssyn? Är du en ”engagerad” konstnär om uttrycket tillåts?

JN: Konstnären är en del av det samhälle han lever och verkar i, och av det skälet går det inte att separera konsten ifrån det sammanhang i vilken den produceras. Att hålla sig informerad om Skandia och utfallet av Landstingets revisioner är ju lika viktigt som att veta hur man blandar oljefärg, eftersom båda exemplen påverkar min situation både som konstnär och enskild individ.

5) Det humanistiska perspektivet har, som jag ser det, en avgörande roll i din konst. Vad är drivkraften för ditt fortsatta arbete som konstnär, om du kan precisera det i något så när enkla ord?

JN: Eftersom konsten oftast är ett oartikulerat medium, så kan den i sina bästa stunder, via känslan och bortom orden hjälpa till med att öka förståelsen för och avdramatisera skeenden i vår tid och på vår plats. Det känns ju som en viktig uppgift. Sedan hur och på vilket sätt är ju upp till var och en av oss konstnärer.

Text/intervju: Jan K Persson